

mere og mere klart ved Henvendelse fra forskellige Medlemmer her i Salen til mig, at det mere var af Ukendskab til Forholdene og til, hvad Ændringsforslaget virkelig gik ud paa, end af Modvillie mod det, man stillede sig, som man gjorde. Dernæst ved vi alle, at Udfaldet af Afstemningen var, at 22 stemte for Ændringsforslaget, 35 imod det, medens 13 svarede: Stemmer ikke, og da jeg ikke kunde skønne rettere, end at i alt Fald de fleste af de 13, som svarede: Stemmer ikke, helst vilde have stemt for Ændringsforslaget, hvorved Stemmetallet vilde have staaet lige, og da jeg tillige vidste, at et og maaske flere Medlemmer, som agtede at stemme for mit Ændringsforslag, var fraværende, finder jeg ogsaa deri en Grund til at lade det komme til en ny Afstemning. Endvidere — og det var maaske ikke mindst medvirkende til, at jeg gentog Opstillingen af Ændringsforslaget — hørte jeg, umiddelbart efter at Forhandlingen var sluttet, en Samtale mellem to af Udvalgsmedlemmerne; hvoraf det ene gjorde gældende overfor det andet, at man ikke i Udvalget havde haft et afsluttende Møde med Lejlighed til at tage Stilling til de enkelte Ændringsforslag. Men naturligvis er min væsentligste Grund, at jeg fremdeles er overbevist om, at den af mig hævdede Synsmaade er den rette. Jeg er fremdeles overbevist om, at hvis Lovforslaget vedtages, som det foreligger nu med en Forhøjelse af Vurderingsgrænsen for alle Ejendomme i Husmandskreditforeningerne til 12,000 Kr., vil det være i skrigende Grad at gaa bort fra det Grundprincip, hvorpaa Lovene om Husmandskreditforeningerne hviler. Jeg haaber derfor ved at drage Spørgsmaalet frem til fornyet Afstemning at vinde Flertal for min Opfattelse.

Jeg skal kortelig gentage, hvad jeg nævnte ved anden Behandling, og hvad for Resten, saa vidt jeg skønner, alle nu maa være nogenlunde klar over, nemlig at Husmandskreditforeningerne blev oprettede i sin Tid for at afhjælpe et Savn ved at aabne Smaakaarsfolk Adgang til at faa Laan paa lige saa rimelige Vilkaar som de større Ejendomsbesiddere. Man gik nemlig ud fra som en af Erfaringen godtgjort Kendsgerning for alle, der kendte lidt til disse Forhold, at de, som sad med smaa

Ejendomme, havde procentvis betydeligt større Udgifter ved at optage Laan i deres Ejendomme end andre, og at der desuden i Landkreditforeningerne var, om ikke just Uvillie mod, saa dog mindre Lyst til at modtage et større Tal af disse Ejendomme, idet de gav et stort Arbejde og et forholdsviis mindre Udbytte end de større Ejendomme. Dette beder jeg fastholdt, thi det er denne Synsmaade, mine Betragtninger hviler paa.

Den Gang stod, som man ved, Husmandskreditforeningerne med en Vurderingsgrænse af 6,000 Kr. Siden da er, som jeg før har gjort opmærksom paa, Grundejerkreditforeningen oprettet, nemlig i 1893, og til Grund for dens Oprettelse laa, at der var en hel Række Ejendomsbesiddere — vel at mærke i Jylland, ikke paa Øerne —, som ikke var i Stand til at faa faste amortisable Laan i deres Ejendomme, og som alle erkendte, det vilde være uretfærdigt at skyde ud. Efter adskillige Forhandlinger, som jeg nærmere berørte sidst og ikke skal gentage i Dag, blev der vedtaget en Lov i 1882, og allerede i 1884 blev Laanegrænsen sat op til 6,000 Kr. Det var Grænsen paa det Tidspunkt, da Grundejerkreditforeningen blev stiftet med det Formaal at være til Tjeneste for de Laantagere, der ikke kunde faa Laan. Siden er Laanegrænsen blevet hævet adskillige Gange, sidst i 1908 til 10,000 Kr. Jeg og flere andre gjorde den Gang opmærksom paa, at der nu kom et Misforhold til Stede, idet Princippet: at komme Smaafolk til Hjælp, blev brudt ved, at man forhøjede Vurderingssummen for alle Arter af de Panter, der her er Tale om. Det er nemlig givet, at en Mand, der med egne Hænder driver et Landbrug til 12,000 Kr., er en Smaakaarsmand. Det er i øvrigt yderst sjældent, at nogen driver et saadant Landbrug uden ved egne Hænders Hjælp, thi hvis en Pengemand skal gøre det uden sely at deltage i Arbejdet sammen med sin Hustru, vil han sætte Penge til hvert Aar. Det er altsaa Smaakaarsfolk, det her drejer sig om, og for saa vidt er det berettiget at forhøje Grænsen, hvorfor jeg ogsaa har været stemt for at gaa med til denne Del af Lovforslaget. Naar jeg derimod ser hen til Smaakaarsmanden i Stationsbyen, bliver Stillingen en anden. Han har jo ikke Raad